EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 16.6.2025.
COM(2025) 290 final

ANNEX 10

PIELIKUMS

dokumentam

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālajai komitejai un Reģionu komitejai

Digitālās desmitgades stāvoklis 2025. gadā. Turpinām veidot ES suverenitāti un digitālo nākotni

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} -
{SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

2025. GADA ĪSIE ZIŅOJUMI PAR VALSTĪM

Somija

Kopsavilkums

Somija ir tehnoloģiju līdere ar digitāli dinamiskiem uzņēmumiem, prasmīgiem iedzīvotājiem un spēcīgu pusvadītāju nozari. Valstī vēl plašāk jāattīsta gigabitiskā infrastruktūra, taču digitālie publiskie pakalpojumi iedzīvotājiem un uzņēmumiem ir plaši pieejami.

Somijai ir plašas ieceres attiecībā uz tās ieguldījumu digitālajā desmitgadē – tā ir noteikusi 12 nacionālos mērķrādītājus, no kuriem 100 % ir pieskaņoti ES 2030. gada mērķrādītājiem. Valsts labi īsteno savas trajektorijas, un 83 % no tām atbilst plānotajam (pamatojoties uz 2024. gada trajektorijām, kas noteiktas saistībā ar 6 no 8 analizētajiem GSR). Somija ir īstenojusi 72 % no 11 ieteikumiem, ko Komisija sniedza 2024. gadā, ieviešot būtiskas politikas izmaiņas (27 %) vai veicot dažas izmaiņas (45 %) ar jauniem pasākumiem.

2024. gadā 5G sakaru tīkli aptvēra gandrīz visu valsti. Somija nostiprināja Eiropas suverenitāti, attīstot pusvadītāju jomu un sniedzot starpnozaru atbalstu mākslīgā intelekta (MI) un citām revolucionārām tehnoloģijām. Tajā atrodas viena no pirmajām Eiropas MI fabrikām. Somijas uzņēmumi izmanto digitālos rīkus, un gandrīz trīs ceturtdaļas uzņēmumu izmanto mākoņdatošanas risinājumus. Sabiedrībā valda liels atbalsts digitalizācijai, cilvēkiem ir stabilas digitālās pamatprasmes un salīdzinoši augstas privātuma un satura izvērtēšanas prasmes. Plaši tiek izmantoti digitālās pārvaldes risinājumi. Tomēr vēl arvien pastāv jūtams IKT speciālistu trūkums. Somija aktīvi gatavojas īstenot Eiropas digitālās identitātes regulu un Eiropas veselības datu telpas regulu.

Digitālās desmitgades GSR (1)	Somija				ES		Digitālās desmitgades mērķrādītājs 2030. gadam	
	2024. gada DESI (2023. gads)	2025. gada DESI (2024. gads)	Gada progress	Nacionālā trajektorija 2024. gadā (3)	2025. gada DESI	Gada progress	FI	ES
Ļoti augstas veiktspējas fiksētu tīklu (*VHCN*) pārklājums	77,7 %	81,7 %	5,1 %	66,6 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Optiskās šķiedras kabeļu tīklu līdz telpām (*FTTP*) pārklājums	61,1 %	68,3 %	11,6 %	66,6 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	—
Kopējais 5G pārklājums	98,3 %	99,5 %	1,2 %	99,6 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Perifērijas mezgli (aplēse)	24	47	95,8 %	—	2257	90,5 %	—	10000
MVU ar digitālo intensitāti vismaz pamatlīmenī (2)	—	92,5 %	1,7 %	—	72,9 %	2,8 %	95,0 %	90 %
Mākoņdatošana	73,0 %	—	—	—	—	—	75,0 %	75 %
Mākslīgais intelekts	15,1 %	24,4 %	61,4 %	26,0 %	13,5 %	67,2 %	75,0 %	75 %
Datu analītika	40,6 %	—	—	—	—	—	75,0 %	75 %
MI vai mākoņdatošana, vai datu analītika	79,5 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Vienradži	7	7	0,0 %	—	286	4,4 %	—	500
Digitālās prasmes vismaz pamatlīmenī	82,0 %	—	—	—	—	—	87,0 %	80 %
IKT speciālisti	7,6 %	7,8 %	2,6 %	7,9 %	5,0 %	4,2 %	10,0 %	~10 %
Paziņota e-identifikācijas shēma		Jā						
Digitālie publiskie pakalpojumi iedzīvotājiem	90,6	96,3	6,3 %	92,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitālie publiskie pakalpojumi uzņēmumiem	100,0	98,8	−1,3 %	—	86,2	0,9 %	100,0	100
Piekļuve e-veselības pacienta kartēm	82,6	84,7	2,5 %	—	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Rādītāju un citu raksturlielumu aprakstu sk. metodiskajā piezīmē.
(2) 2025. gada DESI atspoguļo digitālās intensitātes indeksa 4. versiju, kas ir salīdzināma ar DESI 2023. gada DII vērtību (atsaucoties uz 2022. gadu), ko izmanto ikgadējā progresa aprēķināšanai. Tā nav salīdzināma ar nacionālo trajektoriju, kuras pamatā ir indeksa 3. versija.
(3) Nacionālās trajektorijas vērtība, ja tā ir iekļauta valsts ceļvedī un ja rādītājs ir mērīts 2025. gada DESI (2024. gads).

Saskaņā ar Eirobarometra speciālaptaujas "Digitālā desmitgade 2025. gadā" datiem 77 % Somijas iedzīvotāju uzskata, ka ikdienas publisko un privāto pakalpojumu digitalizācija atvieglo viņu dzīvi. Attiecībā uz publisko iestāžu rīcību 92 % respondentu uzskata, ka ir svarīgi apkarot un mazināt viltus ziņu un dezinformācijas tiešsaistē problēmu, un attiecībā uz konkurētspēju 88 % respondentu uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt, ka Eiropas uzņēmumi var augt un kļūt par "Eiropas līderiem", kas spēj konkurēt pasaules mērogā.

Konkurētspējīga, suverēna un noturīga ES, kuras pamatā ir līderība tehnoloģijā

Somijai ir izcila 5G infrastruktūra, un tā gūst labus panākumus fiksētās savienotības uzlabošanā, neraugoties uz to, ka šajā aspektā valsts rādītājs joprojām ir zemāks par ES vidējo rādītāju. Valsts pieliek ievērojamas pūles digitālo tehnoloģiju attīstīšanai, it īpaši aktīvi piedaloties iniciatīvā "Mikroshēmas Eiropai", atbalstot pētniecību, izstrādi un inovāciju kvantu ekosistēmā un piesaistot zinātniekus un uzņēmumus Somijas centieniem MI jomā. Somija ir guvusi labus panākumus digitālo tehnoloģiju ieviešanā un datu ekonomikas izmantošanā, taču tās vērienīgo MI un datu analītikas mērķrādītāju sasniegšana būs atkarīga no pastāvīgiem centieniem. Valstī ir jaunuzņēmumiem labvēlīga ekosistēma, taču to darbības paplašināšana joprojām ir problemātiska, un kopumā Somijas uzņēmumiem ir grūtības sasniegt augstu produktivitāti un augstu inovācijas pakāpi. Tomēr uzņēmumi ir labi informēti par kiberdrošības pasākumiem. Šajā jomā Somija 2024. gada oktobrī pieņēma visaptverošu kiberdrošības stratēģiju 2024.–2035. gadam.

ES iedzīvotāju un sabiedrības aizsardzība un spēcināšana

Somijas sniegums digitālo prasmju jomā liecina par iekļaujošu izaugsmi dažādās demogrāfiskajās grupās, tomēr joprojām pastāv zināmas atšķirības attiecībā uz lauku iedzīvotājiem un gados vecākiem cilvēkiem. Lielākajai daļai iedzīvotāju ir arī prasmes, kas vajadzīgas, lai kritiski novērtētu digitālo saturu. IKT speciālistu – arī sieviešu – skaits pieaug, taču pēc viņiem joprojām ir liels pieprasījums. Tādēļ tiek veikti daži pasākumi ar mērķi atbalstīt augstāko izglītību IKT jomā. Somija digitālo publisko pakalpojumu jomā sasniegusi gandrīz 100 punktus, tomēr piekļuve e-veselības pacienta kartēm tiek nodrošināta lēnākā tempā nekā pārējā ES. 2024. gada otrajā ceturksnī Somija sekmīgi paziņoja par *eID* shēmu "Pilsoņa apliecība". Aktīvi piedaloties Eiropas liela mēroga izmēģinājuma projektos un citos starpvalstu projektos, valsts gatavojas īstenot Eiropas digitālās identitātes regulu un Eiropas veselības datu telpas regulu.

Digitālās pārveides izmantošana viedai zaļināšanai

Somija ir līdere IKT nozares vidiskās ietekmes uzraudzībā un samazināšanā. Tā arī sasaista tīru enerģiju ar priekšrocībām uzņēmumiem un saskaņo tehnoloģisko progresu ar ilgtspējas mērķiem. Būtisks piemērs tam ir Somijā uzstādītais kopuzņēmuma *EuroHPC* superdators *LUMI*, kas mitina klimatadaptācijas digitālo dvīni. Valstij ir liela nozīme zaļajās iniciatīvās digitālās desmitgades platformas *Best Practice Accelerator* ietvaros.

Somija

Valsts digitālās desmitgades stratēģiskais ceļvedis

Somija 2024. gada 29. novembrī iesniedza valsts digitālās desmitgades ceļveža papildinājumu. Šis papildinājums, tāpat kā sākotnējais ceļvedis, ir balstīts uz Somijas "digitālo kompasu". Ceļveža saturs un tā atjauninātā redakcija ir izstrādāti sadarbībā ar ieinteresētajām personām. Jaunajā ceļvedī ir risināts ievērojams skaits 2024. gadā izdoto ceļveža ieteikumu, un tas ietver gan papildu, gan pārskatītus mērķrādītājus un trajektorijas. Visi mērķrādītāji ir saskaņoti ar ES līmeņa mērķiem 2030. gadam, un divu mērķrādītāju vēriens ir pat augstāks, proti, 87 % attiecībā uz digitālajām pamatprasmēm un 95 % attiecībā uz MVU digitālo pamatintensitāti. Pārskatītajā ceļvedī joprojām prioritāte ir piešķirta pusvadītājiem un kvantu tehnoloģijām, pētniecības, izstrādes un inovācijas darbībām un uzņēmumu digitālajai spēcināšanai. Tajā ir iekļauti 14 pasākumi ar budžetu 559 miljoni EUR, no kuriem 556 miljoni EUR ir no publiskā budžeta (kas atbilst 0,2 % no valsts IKP). Tas aptver daudzus digitālās desmitgades mērķus, piemēram, izveidot antropocentrisku digitālo telpu, veicināt tehnoloģisko līderību, suverenitāti un konkurētspēju, kā arī atbalstīt zaļo pārkārtošanos.

Finansējums un projekti digitālajā jomā

Somija digitālajiem mērķiem ir iedalījusi 29 % no sava kopējā atveseļošanas un noturības plāna finansējuma (526 miljonus EUR)[1]. Turklāt Somijas digitālās pārveides veicināšanai kohēzijas politikas ietvaros ir paredzēti 385 miljoni EUR, kas ir 20 % no valsts kopējā kohēzijas politikas finansējuma[2].

Somija ir Valodu tehnoloģiju alianses *EDIC* dalībniece. Somija ir tieša *IPCEI* mikroelektronikas un komunikācijas tehnoloģiju jomā (*IPCEI-ME/CT*) dalībniece. Somija ir arī iesaistītā valsts kopuzņēmumā *EuroHPC* un kopuzņēmumā "Mikroshēmas".

Somija kopīgi vada platformas *Best Practice Accelerator*[3] zaļo IT kopu, veicinot informācijas apmaiņu par publiskās politikas virzieniem, kuru mērķis ir digitālo tehnoloģiju vidiskā pārkārtošana. Valsts jau ir sniegusi ieguldījumu ar diviem paraugprakses piemēriem šajā jomā. Turklāt Somija ir dalījusies ar paraugpraksi attiecībā uz digitālo prasmju attīstīšanu un digitālo tehnoloģiju ieviešanu uzņēmumos.

Digitālās tiesības un principi

Saskaņā ar atbalsta pētījumu Somija ir bijusi relatīvi aktīva **Eiropas Deklarācijas par digitālajām tiesībām un principiem** īstenošanā – sāktas 72 iniciatīvas kopumā un piecas jaunas iniciatīvas 2024. gadā. Somija ļoti aktīvi darbojas saistībā ar cilvēku izvirzīšanu digitālās pārveides centrā. Mazāka aktivitāte konstatēta attiecībā uz bērnu un jauniešu aizsardzību un spēcināšanu digitālajā vidē, kā arī ilgtspēju. Šķiet, ka vislielākā ietekme vietējā līmenī ir pasākumiem solidaritātes un iekļaušanas jomā, pretstatā tiem, kas attiecas uz ilgtspēju.

[1] Finanšu piešķīrumu daļa, kas veicina digitalizācijas mērķu sasniegšanu, ir aprēķināta, izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānisma regulas VII pielikumu. Dati pēdējoreiz atjaunināti 2025. gada 16. maijā.

[2] Šī summa ietver visas investīcijas, kas ir īpaši paredzētas digitālajai pārveidei vai to būtiski veicina kohēzijas politikas plānošanas 2021.–2027. gada periodā. Finansējuma avots ir Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Kohēzijas fonds, Eiropas Sociālais fonds Plus un Taisnīgas pārkārtošanās fonds.

[3] *Best Practice Accelerator* (*BPA*) ir platforma, kas ļauj dalībvalstīm dalīties ar sekmīgiem pasākumiem un problēmām, ar kurām tās saskārušās centienos sasniegt savus digitālās desmitgades mērķrādītājus un mērķus. Paraugprakses piemēru apraksti tiek darīti pieejami visām dalībvalstīm *BPA* repozitorijā, un šie piemēri tiek prezentēti regulāros darbsemināros, kas pašlaik ir vērsti uz trim tematiskajām kopām: digitālās prasmes, zaļās IT un digitālo tehnoloģiju ieviešana.

Somija

Ieteikumi

- **Gigabitiska savienotība:** pastiprināt centienus attīstīt fiksēto gigabitisko savienotību, arī veicinot esošā platjoslas atbalsta pasākuma plašāku ieviešanu un nosakot piemērotākās stratēģijas pilnīga pārklājuma panākšanai.
- **IKT speciālisti:** pastiprināt centienus piesaistīt IKT speciālistus, arī no ārvalstīm, piedāvājot īpaši pielāgotas mācību iespējas un risinot dzimumu nevienlīdzības problēmu šajā jomā.
- **Progresīvās tehnoloģijas:** turpināt veicināt sadarbību starp akadēmiskajām aprindām, uzņēmumiem un citām ieinteresētajām personām, lai ar digitālo tehnoloģiju atbalstu veicinātu inovāciju.
- **MI:** turpināt stiprināt MI ekosistēmu, lai palielinātu Somijas vadošo lomu šajā jomā.
- **Kiberdrošība**: turpināt centienus kiberdrošības jomā, lai novērstu mainīgos apdraudējumus, it īpaši attiecībā uz uzņēmumiem un publisko pārvaldi.
- **Vienradži**: turpināt uzlabot darījumdarbības vidi un digitālo jaunuzņēmumu piekļuvi finansējumam, lai tie varētu augt un konkurēt pasaules mērogā.
- **Pusvadītāji un digitālā inovācija**: turpināt investēt kritiski svarīgu tehnoloģiju izstrādē un ražošanā digitālo un dziļo tehnoloģiju jomā.